

МИЛОШ МИША НЕМАЊИЋ

(1932–2016)

Милош, Миша, Немањић је имао изузетно богат, разноврстан, успешан и плодан професионални развој и каријеру. Имао је велику, бројну породицу, био је прави господин, изузетно образован, префињених манира, добронамеран, отворен, и ја бих лично подвукла, ретко искрен пријатељ. За свакога је имао само речи похвале или добротe. Свачији поступак, макар био и неадекватан, рђав, умео је да разуме, да оправда, да стави у неки шири животни ток и хумани контекст и да Вас подстакне да ствари сагледате другачије. Нисам познавала ниједну такву особу у своме животу.

Његов сусрет са социологијом био је посве специфичан, а дружење или суживот са социологијом веома дуг и занимљив. Миша је увек био научно, тј и теоријски и истраживачки, знатижељан и свеprisутан на местима где су се размењивале идеје о проблемима друштва, културе, појединца. За Мишу је позив социолога подразумевао и друштвени ангажман, тако да је он био и активан социолог, присутан у јавности, у медијима, често је писао у дневном листу Политика, полемисао о савременим друштвеним појавама, пре свега, у њему блиској области, културе. Био је и интердисциплинарно оријентисан, не само у проучавању културе, већ и социјалне геронтологије, повезан или како ми данас кажемо, „добро умрежен” са стручњацима разних профила и успешан у повезивању различитих дисциплина о човеку и заједницама.

Милош, Миша, Немањић је рођен 11. фебруара 1932. године у Београду, где је завршио основну и средњу школу. Студије социологије уписао је школске 1959/1960. године, одмах по оснивању Групе за социологију на Филозофском факултету у Београду, а истовремено поред студирања радио је у једној од београдских установа културе. Дипломирао је 1964. године код професора Војина Милића, на теми „Процес образовања и територијално порекло српске стваралачке интелигенције 1820–1920. године”. Након дипломирања изабран је за асистента приправника у Социолошком институту, а

стипендију истог Института добија претходне године заједно са четворо својих колега са факултета.

Врло брзо након дипломирања уписује се на последипломске студије и дефинитивно се усмерава на социологију културе и уметности. Почетком 1968. године добија стипендију француске владе која му је омогућила да проведе целу школску годину у Француској на престижној високошколској установи. Ово интелектуално преусмеравање било је инспирисано делима Пјера Бурдијеа и Жан Клод Пасерона. Током школске 1968/69. у Паризу слуша предавања Пјера Бурдијеа, који поред Антони Гиденса, слови за највећег социолога у Европи у другој половини 20. века. У Француској слуша и предавања Едгара Морена и Пјера Франкастела. По повратку из Француске убрзо брани магистарску тезу, пријављену пре одласка на студијски боравак, под насловом „Друштвена условљеност културних потреба”. Докторску дисертацију, под насловом „Социјално-културни услови формирања и карактеристике филмске и позоришне публике Београда 1961–1984. године”, брани 1986. и стиче научни степен доктора социолошких наука.

Немањић се изузетно заложиио да приближи идеје Пјера Бурдијеа домаћој научној јавности. Подстакао је превођење и објављивање његових дела у часопису *Култура* који је уређивао, а 2002. године је основао и „Друштво пријатеља Пјера Бурдијеа”, на чијем је челу био као председник све до 2009. Године 2006. др Милош Немањић је учествовао у организацији великог научног скупа „Наслеђе Пјера Бурдијеа – поуке и надахнућа” под заједничким покровитељством Института за филозофију и друштвену теорију и Завода за проучавање културног развитака из Београда.

Учествовао је у раду два велика међународна научна скупа у иностранству: У Братислави, 1988. године под насловом „Задаци културе у савременим друштвеним процесима” и 1989. у Женеви такође на међународном скупу под насловом „Фактори синтезе између економије, културе и комуникације”.

Још као асистент приправник постао је члан редакције часописа Гледишта, а потом и професионалних социолошких часописа *Социолошки преглед* и *Социологија*. У *Култури*, часопису за теорију и социологију културе и културну политику, сарађивао је као члан редакције, а потом као главни и одговорни уредник од 1972. до 1977. године, где је уредио и неколико тематских бројева.

Милош Немањић је објавио 8 монографија и преко 150 прилога у зборницима и периодичним публикацијама, међу

којима су најзначајније 2 књиге посвећене настанку и карактеристикама српске интелигенције: „Један век српске стваралачке интелигенције 1820–1920.“, објављена 2001. године и „На трагу порекла српске интелигенције у 19. веку“ (објављене 2008. године), које су промовисане у угледним установама културе у Београду, на Коларчевом народном универзитету и Римској дворани Библиотеке града Београда.

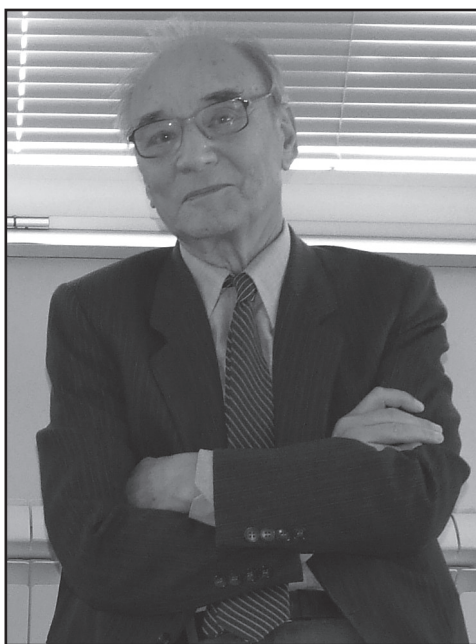
Учествовао је и у неколико јавних расправа у организацији масовних медија: „Мода и стил“, ТВ Загреб, (1976), потом: ТВ Београд „Хобији у савременој култури“, (1983), „Отвореност култура“, у организацији Образовног програма ТВ Београда, (1983). У организацији познатог серијала „Кино око“ ТВ Београд, на тему „Естрада – део културе или цунгла на асфалту“, затим исти серијал на ТВ Београд „Масовна култура и око ње“ (1985), итд.

Одржао је бројна јавна предавања, на Коларчевом народном универзитету, био је и рецензент бројних књига. Може се рећи да је др Милош Немањић својим целокупним научно-истраживачким радом, као самостални истраживач, руководилац пројеката, руководилац Завода за проучавање културног развика, допринео утемељењу социологије културе код нас. Милош Немањић је био изузетно посвећен социолог културе, али и друштвени посленик заинтересован за различите области проучавања друштва. Посебно бих истакла његову изузетну, животно познију активност у социјалној геронтологији, изузетно значајној хуманистичкој интердисциплини, нажалост, прилично маргинализованом, код нас. Миша је не само био веома ентузијастичан око Геронтолошког друштва Србије, затим ентузијастичан око тога да се часопис Геронтологија успостави као солидно рангирана научна периодика, него је и свим својим бићем, начином живота, односно како би се он изразио, бурдијеовски, својим хабитусом, посебно након одласка у пензију, показао како се живи, ради и ствара и у старијем или тзв. трећем животном добу, које многи његови вршњаци проводе уз ТВ, односно затворени у круг породице, пасивно и некреативно.

Искрено жалим за Мишом, саосећам са његовом породицом, са његовим пријатељима и бројним колегама. Присећам се његових речи и наших разговора. Потрудићу се да следим његов животни модел, посебно, у за мене, предстојећем, тзв. трећем животном добу, да га ишчекујем са радошћу и проводим активно, онако како је Миша Немањић умео и живио.

Нека му је вечна слава и хвала!

Мирјана Бобић

Милош Миша Немаџић
(1932–2016)